

Ingemāra Treija-Čivle,
Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skolas
projektu vadītāja.

MANAS DOMAS PAR SASNIEGTAJIEM UN NESASNIEGTAJIEM MĒRĶIEM IZSTĀDĒ „AR MĪLESTĪBU”

No 2008.gada 17. oktobra līdz 18. novembrim Kongresu nama telpās bija apskatāma 7. Starptautiskā bērnu un jauniešu mākslas izstāde “Ar mīlestību”. Izstāde tika veltīta Latvijas Republikas 90. jubilejai.

Izstādes atklāšana

Izstādē bija apskatāmi ap 500 zīmējumu un gleznojumu, kurus papildināja 2 fotoizstādes, video darbu kolekcija un 3 dimensiju mākslas objekti. Darbi tika iesūtīti no Latvijas un no 10 ārvalstīm. Dalībnieku darbus vērtēja starptautiska žūrija – Klauss Savolainens (Somijas Bērnu un jauniešu Mākslas skolu Asociācija), Otto Bergs (Nīderlande), Inga Darguzīte (Lietuva, Viļņas Mākslas skola, māksliniece), Iveta Laure (Latvija, Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola, māksliniece), Kārlis Siliņš (Latvija, mākslinieks).

Izstādi organizēja Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola sadarbībā ar Rīgas domes Kultūras departamentu, Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skolu un Bolderājas Mūzikas un mākslas skolu.

Šobrīd ir gandarījums par paveikto, lielākoties par pārvarētajām grūtībām izejot cauri birokrātijas „gaļasmašīnai”. Diemžēl tā, izmantojot saldus smaidus un „brīnumputna spārnus” bija spējīga sabojāt pat izstādes reglamentu. Tas tika padarīts salkans un grūti saprotams, par ko varēja pārliecināties, ar Latvijas skolu pārstāvjiem pārrunājot dalību izstādē, kad tikāmies Ogrē, Valsts konkursā.

Par iecerētajiem mērķiem:

1. parādīt mīlestības nepieciešamību vai tās trūkumu;
2. atklāt bērnu un jauniešu domas par mīlestību;
3. likt sabiedrībai ieklausīties bērnu un jauniešu teiktajā.

Kāpēc šīs idejas tikai daļēji tika īstenotas? Izstāde apliecināja, ka tās izvirzītie uzdevumi pedagogiem un sabiedrībai bija ļoti grūti. Iesniegtie darbi atklāja pedagoga lomu, izskaidrojot tēmu un atraisot audzēkni. Šeit spilgti parādījās pedagoga un audzēkņa attiecības - vai tajās ir uzticēšanās.

Somijā redzētajā bērnu mākslas izstādē tās dalībnieki risināja tādas tēmas kā nepilna ģimene, vardarbība, grūtniecība, interese par seksu un citas. Vai šīs tēmas mūsdienu Latvijas jauniešiem ir svešas? Pārsvārā izstādē valdīja eiforija (līdzīga 70-80.gadu izstādēm) - cik mēs mīļi un labi. Protams, es negribu teikt, ka mākslai jābūt tikai karojošai. Jā, mākslai jābūt pozitīvai. Apliecinājums tautas mākslas un darba vērtībām visspožāk parādījās Rūjienas Mākslas skolas audzēkņu darbos. Tas tika atzīmēts arī no žūrijas puses.

Rūjienas Mākslas skolas audzēkņu darbi

Anastasijas Fedotovas (Valmieras Mākslas skola) „Vecmāmiņa ar adīkli” nesa lielu pozitīvas enerģijas devu. Dairis Usenieks (Balvu Mākslas skola) „Dzimtenes mežos” pārliecināja par dabas mīlestību. Jā, šie darbi atklāj mīlestību, kādu to vēlamies sajust. Tomēr daudzos darbos varēja just bērna nevēlēšanos atklāties un virspusēju tēmas traktējumu.

Anastasija Fedotova (Valmieras Mākslas skola) „Vecmāmiņa ar adīkli”

Dairis Usenieks (Balvu Mākslas skola) „Dzimtenes mežos”

Ļoti iepriecināja darbi, kuros mīlestība atklājās kā filozofiska kategorija. Evitas Rusovas (Jaunpiebalgas mākslas skola) „Mīlestība”, Aijas Treimanes (Kuldīgas Mākslas skola) „Mārišu mīlestība”, Emīla Kazakova (Kuldīgas Mākslas skola) „Mīlestība zem koka”, Kristapa Jurševiča (Limbažu Mākslas skola) „Pasaule man apkārt”, Evelīnas Ventaskrastas (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) „Mīlestība”, Matīsa Gertsona (Vecumnieku Mākslas skola) „Pārītis”.

Evita Rusova (Jaunpiebalgas Mākslas skola) „Mīlestība”

Aija Treimane (Kuldīgas Mākslas skola) „Mārišu mīlestība”

Emīls Kazakovs (Kuldīgas Mākslas skola) „Mīlestība zem koka”

Kristaps Jurševičs (Limbažu Mākslas skola) „Pasaule man apkārt”

Evelīna Ventaskrasta (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) „Mīlestība”

Matīšs Gertsons (Vecumnieku Mākslas skola) „Pārītis”

Maza bērna attiecības ar apkārtējo pasauli un vidi sajūtam Anastasijas Mjasajedovas (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) kolāžā „Lai tev būtu labi”.

Anastasija Mjasajedova (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) kolāžā „Lai tev būtu labi”

Darbi, kuros risināta vientulības tēma, lika aizdomāties par nespēju komunicēties un iemesliem, kāpēc arī bērni jūtas vientuļi - L.Didžus (Kuldīgas Mākslas skola) „Piezvani draugam”, Annija Iljina (Ķekavas Mākslas skola) „Divi”, tāpat arī Darjas Voronas (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) „Nebūsi viens”. Vientulība saistīta arī ar atkarību no alkohola Naura Juļģa (Priekules Mākslas skola) darbā „Vientuļnieks”. Cik daudz var pateikt ar vārdiem - Anastasijas Mjasajedovas (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) darbā ”Sliktie vārdi, labie vārdi”!

L.Didžus (Kuldīgas Mākslas skola) „Piezvani draugam”

Annija Iljina (Ķekavas Mākslas skola) „Divi”

Nauris Julģis (Priekules Mākslas skola) „Vientuļnieks”

Kur rodas sāpes un dusmas par mīlestību? Kā tās pārvarēt? Par to – Katrīnas Siļčukovas (Priekules Mākslas skola) „Dusmas”, Zanes Tiones (Bauskas Mākslas skola) „Lietū”, Ernesta Rusova (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) „Būs jau labi”, Elīnas Zagainovas (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) „Asaras”.

Ernests Rusovs (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) „Būs jau labi”

Uzrunāja darbi, kas nav raksturīgi Latvijas skolām, vēršoties pret rasu diskrimināciju. Arta Rimšāne (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) „Mierinājums”, Valērijas Kačanes (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) „Mātes mīlestība”.

Arta Rimšāne (Bolderājas Mūzikas un mākslas skola) „Mierinājums”

Valērija Kačane (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) „Mātes mīlestība”

Neskatoties uz sarkanām sirdīm visādos veidos, kas ik pa laikam parādījās ekspozīcijā, no izstādes strāvoja mīlestība un labestība.

Milzīgu darbu Māras Muižnieces Mākslas skolas kolektīvs ieguldīja, lainiecīgiem līdzekļiem izveidotu katalogu, video rullīti reklāmai TV (M.Jurjāne, A.Ploriņa), lai būtu labs dizains izstādes plakātiem, ielūgumiem, patīkamas balvas, kā arī noorganizētu atklāšanas pasākumu, kur mums visiem satikties. Jāpateicas izstādes iekārtotājam V.Ļedovskim, kurš radīja izstādei pārdomātu koptēlu, galveno vietu atvēlot 3 dimensiju un video darbiem.

Pārliecinoši par mīlestību stāstīja videofilmas. M.Zvirgzdiņas, E.Ventaskrastas (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) filma tapa Cēsu veco ļaužu pansionātā. Filmas varoņi stāstīja par savu pirmo mīlestību un pauda savas dzīves pieredzi. Starptautiskajā plenērā Cēsīs tika uzņemta G.Pogas, G.Zabarovskas (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) un B.Helgusona (Islande) videofilma, kurā parādās jauniešu domas par mīlestību un kā tās atspoguļojas viņu plenērā radītajos darbos. Bet B.Helpejas „Vecmāmiņas diena” (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola) ieguva savu māksliniecisko vērtību tieši ar savu nesteidzīgo un rimto plūdumu, kas atklāja vecmāmiņas un mazmeitas attiecības vienas dienas garumā. Caur bezkaislīgo objektīva aci plūda dziļa mīlestība un maigums.

B.Helpeja „Vecmāmiņas diena” (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola)

Varbūt izstādes tēmu grūtāk bija atklāt 3 dimensiju darbos. Tomēr ekspozīciju bagātināja gan keramika, gan tēlniecība, gan objekts „Telpa”, kas bija apsveicams ar to vien, ka parādīja, kā tēmas risināšanai, pedagogs ar bērniem izmanto netradicionālus paņēmienus.

E.Ventaskrasta "Domātājs" (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola)

Grupas darbs, objekts „Telpa” (Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola)

Izstāde nepiesaistīja mediju uzmanību. Bija pieejama tikai sausa informācija. Lai kādi būtu mani aicinājumi žurnālistiem uz sarunu par bērnu mākslas vietu mūsu sabiedrībā, gan par septembrī notikušajām vardarbībām pret bērniem saistītu tēmas traktējumu, neviens neatsaucās. Tātad neuzskatīja, ka arī bērnu māksla var būt sociāli aktīva valoda. Izrādījās, ka bērnu un jauniešu aizstāvība pret vardarbību ir tikai tukšas runas. Diemžēl bērnu māksla neliekas interesanta žurnālistiem. Tomēr izstādi apskatīja Kongresu nama apmeklētāji mēneša garumā, tātad apmēram 20833 cilvēki. Tā vienoja mūs un radīja prieku bērniem. Tā uzdeva veselu virkni jautājumu, kā organizēt nākošo izstādi, lai nomināciju izvērtēšanas sistēma būtu daudzveidīgāka, lai tajā varētu piedalīties visi mākslas pedagogi, lai izstāde iegūtu lielāku rezonansi, lai ar mākslas valodu pateikto uzklausītu.

Un tomēr neskatoties uz patreizējo situāciju, kas līdzinās „kapeņu stāstiņiem”, varam mazliet veldzēties siltumā un mīļumā atcerēties izstādi.

Skatītāju lielāko atzinību ieguva A.Freimanis „Mārīšu mīlestība” (Kuldīgas Mākslas skola), Z.Smilšakmenes darbs un A.Salmiņa „Sapņotājs” (Rūjienas Mākslas skola) un P.Sunepas „Mīlas dārzs” (Pārdaugavas Mūzikas un Mākslas skola).

P.Sunepa „Mīlas dārzs”(Pārdaugavas Mūzikas un Mākslas skola)

Paldies visiem pedagogiem par darbu un cerēsim uz nākošo izstādi pēc trīs gadiem!

Ingemāra Treija-Čivle
Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skolas
projektu vadītāja